

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

WORD – styly

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Hylský.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

Zadání:

1. Otevřete soubor ICT_WORD-styly_text_Hy.docx a překopírujte neformátovaný text do nově otevřeného dokumentu programu Word.
2. Vytvořte styly a použijte je na správných místech:
 - muj_text: Comic sans MS, vel. 10, do bloku, odsazení prvního řádku 1cm, řádkování 1,5; mezery za 6 b.
 - naformátujte celý text
 - muj_nazev: Comic sans MS, vel. 24, na střed, barva písma oranžová, mezera za 24 b., řádkování jednoduché, ohraničení zespoda a zprava
 - název práce (Velikonoce)
 - muj_nadpis: Comic sans MS, vel. 16, tučně, číslování
 - nadpisy jednotlivých částí
 - muj_zvyraznene: založeno na muj_text, tučně, barva zelená
 - viz předloha
3. Takto nastavený dokument uložte pod názvem prijemni_styly.docx

Text převzat: Příspěvatelé Wikipedie, *Velikonoce* [online], Wikipedie: Otevřená encyklopedie, c2013, Datum poslední revize 20. 11. 2013, 11:53 UTC, [citováno 3. 01. 2014] <<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Velikonoce&oldid=10961912>>

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Hylský.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

Velikonoce

Velikonoce jsou nejvýznamnější křesťanský svátek, který je oslavou **zmrtvýchvstání Ježíše Krista**. K tomu podle křesťanské víry došlo třetího dne po jeho ukřižování. Kristovo ukřižování se událo kolem roku 30 či 33 v blízkosti významného židovského svátku pesach, který je památkou vysvobození Izraelitů Mojžíšem z egyptského otroctví. V západní křesťanské tradici neděle Zmrtvýchvstání připadá na první neděli po prvním jarním úplňku, tedy na měsíc březen či duben. Slovanský název svátku, Velikonoce, se vztahuje na "velkou noc", v níž byl Kristus vzkříšen.

V užším pojetí se Velikonocemi míní pouze slavnost Zmrtvýchvstání neboli Vzkříšení Krista (Boží hod velikonoční), resp. její vigilie na Bílou sobotu (zmiňovaná „velká noc“), v širším pojetí se jimi myslí Velikonoční třídení (přičemž období od Zeleného čtvrtka až do sobotní vigilie je vlastně součástí postní doby, tedy ne doby velikonoční, toto pojetí je tedy terminologicky ne zcela správné), v nejširším smyslu pak celá doba velikonoční, tedy **50denní období od neděle Zmrtvýchvstání do letnice**.

Nejstarším svědectvím o slavení křesťanských Velikonoc může být zmínka v listech apoštola Pavla (kolem roku 50). Nejstaršími mimobiblickými doklady jsou pak spory 2. století o datum slavení Velikonoc a Velikonoční homilii Melitona ze Sard z 2. století. Slavení Velikonoc se tedy v církvi objevilo velmi brzy a již od počátku je významově provázáno s židovskou oslavou Pesachu, jejíž prvky dodnes v sobě nese. Ježíšovo projití smrtí a vzkříšení křesťané chápají jako naplnění starozákonního obrazu přejití Izraelitů Rudým mořem při východu z Egypta. Oslava Velikonoc tradičně trvá celých padesát dní (tzv. velikonoční doba), které vrcholí svátkem Seslání Ducha svatého (letnice). První týden Velikonoc se nazývá velikonoční oktáv.

Lidové zvyklosti spojené s Velikonocemi se pochopitelně místně liší. Vzhledem k časové blízkosti křesťanských Velikonoc a jarní rovnodennosti mají tyto tradice pravděpodobně původ v pohanských oslavách příchodu jara.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Hylský.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Velikonoční symboly

Velikonoční beránek

Beránek představoval v židovské tradici Izrael jako Boží stádo, které vede Hospodin. Zároveň Židé na Velikonoce pojídali beránka jako připomínku svého vysvobození z Egypta. V křesťanství je beránek jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně podle křesťanské víry on je beránek, obětovaný za spásu světa.

Kříž

Kříž je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním. Tento trest patřil k trestům nejvíce krutým a ponižujícím.

Oheň a paškál

Bohoslužba velikonoční vigilie začíná zapálením velikonočního ohně, který symbolizuje vítězství Ježíše Krista nad temnotou a smrtí. Od tohoto ohně se pak zapaluje velikonoční svíce (paškál). Ta je v mnoha kulturách chápána jako znamení života. Takto zapálená svíce se v průběhu velikonoční bohoslužby noří do křestní vody, je ozdobena znamením kříže a symboly Λ a Ω , tj. začátku a konce věků, jimiž je Kristus. Tato svíce se potom zapaluje po celou velikonoční dobu až do letnic a při každém křtu, aby se naznačilo, že křest patří k Velikonocům. Tato svíce se též rozžihá při křesťanském pohřbu na znamení toho, že zemřelý stejně jako Kristus prošel branou smrti; a církev se za něj modlí, aby vstal k novému životu s Bohem.

Vejce

Dalším z velikonočních symbolů je vajíčko, symbol nového života, neboť samo zárodek života obsahuje. V mnoha kulturách je vejce symbolem plodnosti, života a vzkříšení. V souvislosti s lidovou tradicí vznikl zvyk tato vejce malovat; důvodem pojídání vajec o Velikonocích byla zřejmě i skutečnost, že vejce se nesměla jíst v postní době. V křesťanství se vejce vykládá jako symbol zavřeného hrobu, z něhož vstal Kristus, jako symbol nesmrtnosti.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Hylský.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje

Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

2. Nenáboženské velikonoční tradice

Velikonoční koleda

Podobně jako mnoho jiných křesťanských svátků, i Velikonoce se přenesly i mimo církve. Už od jejich vzniku jsou časem oslav a veselí. Dnes jsou i komerčně důležité, protože se na ně váže mnoho zvyků, k jejichž uskutečnění je třeba vynaložit nějaké úsilí nebo jen tak zajít na nákup. Prodávají se například velikonoční pohledy, ozdoby nebo cukroví v podobě velikonočních vajíček, beránků nebo zajíčků.

V Česku je prastarou tradicí hodování a pomlázka. Na Velikonoční pondělí ráno muži a chlapci chodí po domácnostech svých známých a šlehají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena až z dvaceti čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá a ozdobená pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Podle tradice muži při hodování pronášejí koledy. Nejznámější velikonoční koledou je tato krátká říkanka: "Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný, nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička vám snese jiný..."

Jestli dojde dříve na pomlázku, nebo koledy, záleží na situaci. Ačkoli může být vyšlehání bolestivé, není cílem způsobovat příkoří. Spíše je pomlázka symbolem zájmu mužů o ženy. Nenavštívené dívky se mohou dokonce cítit uražené. Vyšupaná žena dává muži barevné vajíčko jako symbol jejích díků a prominutí. Pověst praví, že dívky mají být na Velikonoce vyšlehány, aby zůstaly celý rok zdravé a uchovaly si plodnost. V některých oblastech ženy mohou pomlázku oplatit odpoledne, kdy vylívají na muže a chlapce kbelíky studené vody. Zvyk se napříč českými zeměmi mírně mění.

Jiný výklad pomlázky - odvozeno od pomlazení, tj. omlazení. Proto muži používají mladé proutí s největším podílem „životní síly“ kterou jakoby předávají vyšlehané osobě. Z téhož důvodu ženy dávají jako odměnu za omlazení vajíčko, prastarý symbol nového života. Jinak v Čechách nejsou tradicí hody ale koleda (hody jsou spíše pomístní název), přičemž koleda probíhala v průběhu roku vícekrát, ne jen v období velikonoc a jejím původním smyslem byla ochrana před špatnými vlivy a posílení těch dobrých. Za toto byli koledníci odměňováni. V průběhu doby se původní smysl vytrácel a vlastně se stala „lepší“ formou žebroty chudší části obyvatelstva.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Hylský.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje

Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod